

Receptare critică

– selecție, în ordine cronologică –

Cărțile lui Mircea Martin și, de altfel, întreaga sa activitate, s-au bucurat de o receptare pozitivă, chiar elogioasă, reflectată în numeroase cronici și recenzii, precum și în grupaje, numere speciale în reviste și volume omagiale dedicate, menționate mai jos.

Generație și creație (1969) (selectiv)

- Ov. S. CROHMĂLNICEANU, în *România literară*, III, nr. 5, 29 ian. 1970, p. 5;
- Nicolae MANOLESCU, în *Contemporanul*, nr. 5, 30 ian. 1970, p. 3;
- Zaharia SÂNGEORZAN, în *Cronica*, nr. 6, 7 febr. 1970, p. 8;
- Domițian CESEREANU, în *Tribuna*, XIV, nr. 8, 13 febr. 1970, p. 2;
- G. DIMISIANU, în *România literară*, III, nr. 8, 13 febr. 1970, p. 9;
- Eugen SIMION, în *Amfiteatru*, V, nr. 2, febr. 1970, p. 7;
- Lucian RAICU, în *Flacăra*, XIII, nr. 11, 4 mar. 1970, p. 23;
- Dan CRISTEA, în *Argeș*, V, nr. 3, mar. 1970, p. 5;
- Gheorghe GRIGURCU, în *Familia*, VI, nr. 3, mar. 1970, p. 2;
- Alexandru RUJA, în *Orizont* (Timișoara), nr. 4 / 1970, pp. 67-69;
- Victor IVANOVICI, în *România literară*, 6 aug. 1970, p. 5;

Critică și profunzime (1974) (selectiv)

- Nicolae MANOLESCU, „Critică și imanență”, în *România literară* (București), 6 febr. 1975;
- Liviu PETRESCU, „Idealul clasic al criticului”, în *România literară*, 13 mar. 1975;
- Ion VLAD, „Critică literară”, în *Tribuna* (Cluj-Napoca), XIX, nr. 11 (951) / 13 mar. 1975, p. 2;
- Livius CIOCĂRLIE, „Mircea Martin: Critică și profunzime”, în *Orizont*, 14 mar. 1975, p. 2;
- Dan CRISTEA, „Critică și profunzime”, în *Luceafărul*, 22 mar. 1975;
- Alexandru CĂLINESCU, „Nouă critică și vechi întrebări”, în *Convorbiri literare* (Iași), nr. IV / apr. 1975, p. 10;
- Gheorghe GRIGURCU, „Criticul în fața criticii”, în *Viața Românească* (București), mai 1975, pp. 54-56;
- Aurel SASU, „Critică și metodă”, în *Steaua* (Cluj-Napoca), nr. 5 / mai 1975;
- Dumitru MICU, „Critică și luciditate”, în *Contemporanul* (București), 2-3 iul. 1975;
- Adrian MARINO, „Critică în profunzime”, în *Convorbiri literare*, nr. VII / iul. 1975;
- Titus POPESCU, „Va dispărea critica?”, în *Transilvania* (Sibiu), nr. 7 / 1975, p. 29;

Identificări (1977) (selectiv)

ed. I, 1977

- Cornel UNGUREANU, „Identificări”, în *Orizont*, 23 febr. 1978, p. 2;
- Mircea ZACIU, „«Imposibila gratuitate» a metodei”, în *România literară*, nr. 11 / 16 mar. 1978, p. 9;
- Ion POP, „Critică și identificare”, în *Luceafărul*, 1 apr. 1978, pp. 1, 6;
- Cornel MORARU, „Mircea Martin: Identificări”, în *Flacăra* (București), XXVII, nr. 13 (1190) / 30 mar. 1978, p. 17;
- Dorin TEODORESCU, „Experiența criticii”, în *Ramuri*, nr. 4 (166) / 15 apr. 1978, p. 7;
- Radu G. ȚEPOSU, „Identificare și distanțare. M. Martin”, în *Steaua*, nr. 4 / apr. 1978, p. 16;
- Muguraș BRÎNZEI, „Mircea Martin, Identificări”, în *Dialog*, nr. 63 / mai – iun. 1978;
- Dan CRISTEA, „Mircea Martin: Identificări”, în *Luceafărul*, 1 iul. 1978, p. 2;
- Mircea MIHĂIEȘ, „Critică și identificare”, în *Orizont*, 10 oct. 1978;
- Gheorghe GRIGURCU, „Cronica literară. Identificări de Mircea Martin”, în *Familia* (Oradea), nr. 3, 1978, pp. 3, 13;

ed. a II-a, 2013

- Gelu IONESCU, „M. Martin – Identificări”, în *Viața Românească*, nr. 5 / 1978;
- Răzvan VONCU, „Mircea Martin, istoric literar”, în *România literară*, 13 mar. 2014, p. 18;
- Adrian Dinu RACHIERU, „Mircea Martin sau obsesia adecvării”, I+II, în *Contemporanul*, nr. 1 (742) și 2 (743) / febr., mar. 2014, pp. 10-11;

G. Călinescu și „complexele” literaturii române (1981) (selectiv)

ed. I, 1981

- Nicolae MANOLESCU, „Din nou despre tradiție”, în *România literară*, 12 febr. 1981;
- Mirela ROZVNOVEANU, „Psihologia literaturii”, în *România liberă*, 24 febr. 1981, p. 2;
- Zaharia SÂNGEORZAN, „G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Cronica* (Iași), 27 febr. 1981, p. 2;
- Dan C. MIHĂILESCU, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Limba și literatura română* (București), nr. 3 / 1981, pp. 494-496;
- George POPESCU, „Abolirea extazului”, în *Ramuri*, nr. 3 (201) / mar. 1981, p. 4;
- Mircea ZACIU, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Steaua*, nr. 3 / 1981, pp. 34-35;
- Laurențiu ULICI, „Pasiunea rigorii, rigoarea pasiunii”, în *Contemporanul*, 3 apr. 1981.
- Liviu PETRESCU, „Sensul tradiției”, în *Tribuna*, 23 apr. 1981, p. 3;
- Dumitru Radu POPA, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Tribuna României* (București), X, nr. 206 / 1 iun. 1981, p. 12;
- George Arion, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Flacăra*, 4 iun. 1981, p. 17;
- William TOTOK, „Mircea Martin – Călinescu und die «Komplexe»”, în *Neue Banater Zeitung* (Timișoara), 11 aug. 1981;
- Mircea MIHĂIEȘ, „«Procesul Călinescu» într-o etapă nouă”, în *Orizont*, 13 aug. 1981;
- Marius LAZĂR, „G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Echinox* (Cluj-Napoca), nr. 6-7 / 1981, p. 4;
- Dan CULCER, „În căutarea unor criterii [II]”, în *Vatra* (Târgu Mureș), nr. 9 / 1981;
- Norman MANEA, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Caietul Teatrului Național* (București), nr. 56 / sept. 1981, p. 21;
- Mircea ANGHEL, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Dialog*, dec. 1981;
- Monica SPIRIDON, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Revista de istorie și teorie literară* (București), nr. 1 / 1982;
- Nicolae MECU, „«Sensul tradiției»”, în *Viața Românească*, nr. 5 / 1982, pp. 67-70;
- Algeria SIMOTA, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Anuar de lingvistică și istorie literară*, Universitatea Al. I. Cuza, Iași, tom XXVIII / 1981-1982, pp. 128-129;
- Mihai Dinu GHEORGHIU, „Mircea Martin - G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Convorbiri literare*, 1981;

ed. a II-a, 2002

- Iulia POPOVICI, „Vârstele teoriei literare românești”, în *România literară*, nr. 3 / 22-28 ian. 2003, p. 7;
- Mircea IORGULESCU, „Complexe de ieri, complexe de azi”, în 22 (București), XIV, nr. 677 / 25 feb. – 3 mar. 2003, p. 15;

ed. a III-a, 2018

- Dosar „O carte în dezbateri”, în *Observator cultural* (București), nr. 951 / dec. 2018, semnatori Luigi BAMBULEA („Terapeutică tradiției”), Vasile GRIBINCEA („Mircea Martin, G. Călinescu și complexul examen al complexelor”), Ștefan CAPMARE („Lecție de temperament cultural”), pp. 9-11;

Dicțiunea ideilor (1981) (selectiv)

ed. I, 1981

- Adrian MARINO, „Dicțiunea ideilor”, în *Tribuna*, 18 febr. 1982;
- Lucian RAICU, „Dicțiunea ideilor”, în *România literară*, 4 mar. 1982, p. 11;
- Paul DUGNEANU, „Dicțiunea ideilor”, în *Luceafărul*, 27 mar. 1982;
- Gheorghe GRIGURCU, „Dicțiunea ideilor, de Mircea Martin”, în *Familia*, nr. 3 / mar. 1982, p. 3;
- Livius CIOCÂRLIE, „Pregnanța dicțiunii”, în *Orizont*, 9 apr. 1982, p. 2;
- Florin BERINDEANU, „Dicțiunea ca program”, în *Amfiteatru* (București), 4 / 1982, p. 5;
- Marin MINCU, „Dicțiunea metodei”, în *România literară*, 26 aug. 1982;
- Mihai Dinu GHEORGHIU, „Litere și filosofie”, în *Viața Românească*, nr. 11 / noi. 1982, pp. 80-85;
- Cristian MORARU, „«Dicțiune» și «identificare»”, în *România Literară*, 1983;
- Caius DOBRESCU, „De la «rostire» la «dicțiune»”, în *Observator cultural* (București), nr. 268 / mai 2005;

ed. a II-a, 2010

- Șerban AXINTE, „Universul posibilităților noastre ca oameni și opere”, în *Observator cultural*, nr. 292 (550) / 11-17 noi. 2010, p. 12.
- Liviu G. STAN, „Farmecul discret al conștiinței critice”, în *Obiectiv cultural* (Brăila), 15 febr. 2011 (ed. on-line).

Introducere în opera lui B. Fundoianu (1984) (selectiv)

- Marian PAPAHAĞI, „Mircea Martin: *Introducere în opera lui B. Fundoianu*”, în *Tribuna*, 21 mar. 1985, pp. 4, 6;
- Gheorghe MOCUȚA, „Mircea Martin – echilibru între antiteze”, în *Orizont*, 12 apr. 1985, p. 6;
- Adrian MARINO, „Condiția modernizării literare”, în *Tribuna*, XXIX, nr. 17 / 25 apr. 1985;
- Alexandru PIRU, „Un poet al senzației”, în *Flacăra*, 26 apr. 1985, p. 15;
- Ion Bogdan LEFTER, „Trei modele creatoare”, în *Amfiteatru*, mai 1985, p. 9;
- Ion POP, „Mircea Martin: *Introducere în opera lui B. Fundoianu*”, în *Steaua*, nr. 5 / mai 1985pp. 34-35;
- Virgil NEMOIANU, „Putting blots on the landscape”, în *Times Literary Supplement* (Marea Britanie), 5 iul. 1987, p. 713;
- Nicolae MANOLESCU, „B. Fundoianu, azi”, în *România literară*, nr. 27 / 4 iul. 1985, p. 9;
- Cristian MORARU, „Afinități electivă”, în *Orizont*, nr. 27 / 5 iul. 1985;
- Andrei CORBEA, „Fundoianu și lirismul inaderenței”, în *Convorbiri literare*, nr. 9 / sept. 1985;
- Ov. S. CROHMĂLNICEANU, „O carte pe care Fundoianu o merita”, în *România Literară* / 1985;

Singura critică (1986) (selectiv)

ed. I, 1986

- Cornel UNGUREANU, „Criteriile și stilul”, în *Orizont*, 16 mai 1986;
- Cornel UNGUREANU, „Consecvență și fervoare”, în *Contemporanul*, 23 mai 1986;
- Nicolae MANOLESCU, „Critică și înțelegere”, în *România literară*, 29 mai 1986;
- Valeriu DEACĂ, „Utopia criticului”, în *Amfiteatru*, nr. 6 / 1986, p. 2;
- Alexandru CĂLINESCU, „O carte despre critică și critici”, în *Cronica*, 27 iun. 1986, p. 4;
- George PRUTEANU, „Cumpătarea pătrunzătoare”, în *Convorbiri literare*, nr. 6 / iunie 1986.
- Cristian MORARU, „Critică și adevăr”, în *Transilvania*, nr. 8 / august 1986, pp. 28-29;
- Ion Bogdan LEFTER, „Mircea Martin – *Singura critică*”, în *Tribuna României*, XV, nr. 323 / 1 sept. 1986, p. 8;
- Adriana BONTEA, „Contextualizarea în peisajul literar”, în *Amfiteatru*, oct. 1986;
- Gabriel DIMISIANU, „Scrisul – un eveniment”, în *România literară*, nr. 51 / 18 dec. 1986, p. 4;
- Mircea BRAGA, „Singura critică a lui Mircea Martin”, în *Transilvania (Sibiu)*, nr. 2 / 1987;

ed. a II-a, 2006

- Andrei TERIAN, „Critică și solidaritate”, în *Ziarul de Duminică (București)*, 15 iun. 2007;
- Daniel CRISTEA-ENACHE, „Despre obiectivitate (I) – *Singura critică*, de Mircea Martin”, în *România literară*, nr. 42 / 26 oct. – 1 noi. 2007, p. 11;
- Daniel CRISTEA-ENACHE, „Despre obiectivitate (II) – *Singura critică*, de Mircea Martin”, în *România literară*, nr. 43 / 2-8 nov. 2007, p. 11;
- Petru VAIDA, „Înțelegerea ca supunere la obiect. Concepția despre critică a lui M. Martin”, în *Bucureștiul cultural (supliment al 22)*, nr. 1 (64) / 8 ian. 2008, p. 15;
- Daniel CRISTEA-ENACHE, „Lecții de critică”, în *Ziarul de Duminică*, 29 febr. 2008;

„Universitas”. A fost odată un cenaclu (2009) (selectiv)

- Raluca DUNĂ, „Despre cum se mai poate scrie azi istoria literară”, în *Observator cultural*, nr. 233 / 10-16 sept. 2009, p. 10.

Radicalitate și nuanță (2015)

- Alex GOLDIȘ, „Un eveniment editorial”, în *Cultura*, nr. 36 / 1 oct. 2015, p. 12;
- Paul CERNAT, „Rezistența prin nuanțare (I-II)”, în *Observator cultural*, nr. 517-518 / 4-11 și 11-17 iun. 2015, pp. 8, 12;
- Cezar GHEORGHE, „Elogiul nuanței”, în *Observator cultural*, nr. 517 / 4-11 iun. 2015, p. 9;
- Claudiu TURCUȘ, Andrei TERIAN, Alex GOLDIȘ, Rodica ILIE, Andrei C. ȘERBAN, Ioan ȘERBU, cronici dedicate volumului, în *Timpul*, nr. 199 / oct. 2015, pp. 6-7;
- Cosmin CIOTLOȘ, „Două lecturi”, în *România literară*, nr. 40-41 / 2 oct. 2015, p. 7;
- Cătălin GHIȚĂ, Ion BUZERA, Maria DINU, Mihai GHIȚULESCU, Ștefan VLĂDUȚESCU, cronici dedicate volumului, în *Mozaicul*, nr. 3 / 2016, pp. 2-7;
- Radu VOINESCU, „În câmpul deschis al lecturii”, în *Luceafărul de dimineață*, nr. 3 / mart. 2016, p. 4;
- Gabriel DIMISIANU, „Un critic al principiilor”, în *România literară*, nr. 25 / 17 iun. 2016, p. 5;
- Dorin ȘTEFĂNESCU, „Actualitatea perenă”, în *Observator cultural*, nr. 827 / 16-22 iun. 2016, p. 9;
- Ioan PÂNZARU, „Între radicalitate și nuanță”, în *Vatra*, nr. 11-12 / 2016, pp. 19-21;
- Andrea HEDEȘ, „Pledoarie pentru echilibru”, în *Neuma*, nr. 5-6 / 2018, pp. 68-69;

Referințe critice generale (selectiv)

- Livius CIOCĂRLIE, „O datorie onorată”, în *Orizont*, nr. 16 (630) / 17 apr. 1980;
- Ion NEGOIȚESCU, „Mircea Martin sau de la *Dicțiunea ideilor la Singura critică*”, în *Curentul literar* (București), XLVII, nr. 5982 / noi. – dec. 1986;
- Cornel UNGUREANU, „Virtuțile echilibrului”, în *Flamura*, supliment ‘Caraș-Severinul cultural-științific’ / 3 noi. 1987, p. 4;
- Marius LAZĂR, „Critică și pedagogie”, în *Familia*, iulie 1988, p. 7;
- Adrian DINU RACHIERU, „Mircea Martin 50. Obsesia adecvării”, în *Meridianul Timișoara* (Timișoara), I, nr. 11 / aug. 1990, p. 2;
- Radu COSAȘU, „«Complexul» lui Mircea Martin”, în *Semnal* (buletin al Ed. CR, București), nr. 1, p. 26;
- Al. CISTELECAN, „Virgil Nemoianu, Mircea Martin”, în *Familia*, nr. 10 (491) / oct. 2006, pp. 20-26;
- Al. CISTELECAN, „Mircea Martin”, în *Cultura*, 45 / 18 noi. 2010, pp. 12-13;
- Iulian BOLDEA, „Singulară, critică (Mircea Martin)”, în *Critici români contemporani*, Editura Universității „Petru Maior”, Târgu Mureș, 2011, pp. 51-55;
- Caius DOBRESCU, „M. Martin : arhitectura științei și republica literelor”, în *Plăcerea de a gândi. Moștenirea intelectuală a criticii literare românești (1960-1989) ca expresie identitară într-un tablou global al culturilor cognitive*, Editura Muzeului Literaturii Române, col. „Aula Magna”, București, 2013, pp. 207-244;
- Oana FOTACHE, „Teoria în echilibru. Mircea Martin de la Marcel Raymond la Tudor Vianu”, în *Moșteniri intermitente. O altă istorie a teoriei literare*, Editura Universității București, 2013, pp. 71-88;

Referințe critice generale: Grupaje dedicate

- Dosar M. Martin în *Vatra*, serie nouă, XXIII, nr. 272 / noi. 1993, pp. 1, 4-12, 19, articole de Virgil PODOABĂ („Secvența inflamată” [I]), Gheorghe GRIGURCU („Un clasic modern”), Caius DOBRESCU („În lumea particulelor subatomice și a fisiunii nucleare”), Gheorghe CRĂCIUN („Criticul și profunzimea”), Al. CISTELECAN („În contra criticii de identificare”), Cornel MORARU („Empatie și comunicare”), Nicolae OPREA („Puterea criticului”), Iulian BOLDEA („Singulară, critica...”), Mihail DRAGOLEA („*Bucuria de a tinde și consolarea de a spera*”) și transcriptul unei conferințe de M. MARTIN („Invitație la un examen: cultura română postbelică”);
- Dosar *Mircea Martin, calmul și eleganța ideilor*, în *ORIZONT*, nr. 5 (1412) / 22 mai 2000, pp. 1-2, 4-7, articole de Mihai ȘORA („Cumpănirea, demnitatea”), Cornel UNGUREANU („Învățăturile lui Boier Martin către fiii săi nouăzeciști”), Ion POP („«Singularitățile» lui Mircea Martin”), Livius CIOCĂRLIE („Reșița, Geneva”) și un dialog cu M. MARTIN de Adriana BABEȚI („Criticul și umbra lui”);
- Dosar *Mircea Martin 70*, în *CULTURA* (București), serie nouă, V, nr. 14 (269) / 15 apr. 2010, pp. 15-19, articole de Mihai IOVĂNEL ([Omagiindu-l pe Mircea Martin]), Oana FOTACHE („Mircea Martin și sinonimia absentă a criticii”), Alex. ȘTEFĂNESCU („Personajul așteptat”) și un dialog cu M. MARTIN de Andrei TERIAN („«Orice fel de critică mi se pare de neconceput fără imaginația Celuilalt»”);

Referințe critice generale: M. Martin – 60 ani (selectiv)

- Cătălin ȚÎRLEA, „Domnul Mircea Martin”, în *Contemporanul*, 2000, p. 3;
- Monica SPIRIDON, „Ce poate critica”, în *România literară*, XXXIII, 13 / 5-11 apr. 2000, p. 11;
- Ion POP, „Tineretea canonului”, în *Apostrof* (Cluj-Napoca), XI, 6 (121) / 2000, p. 19;

Referințe critice generale: M. Martin – 70 ani (selectiv)

- Alex. MATEI, „Mircea Martin și «critica literară»”, în *Observator cultural*, nr. 521 / apr. 2010;
- Dumitru RADU POPA, „Martin 70: Bene Merenti”, în *Scrisul Românesc* (Craiova), nr. 6 (82) / iun. 2010, p. 15;
- Adriana STAN, „Codul muncii critice”, în *Cultura* / 23 dec. 2010, pp. 10-11;

Referințe critice generale: M. Martin – 80 ani (selectiv)

- Carmen MUȘAT, „Mircea Martin, un model cultural”, în *Observator cultural*, nr. 1037 / 22-28 oct. 2020, pp. 10-11;
- *Mircea Martin 80*, dosar omagial, în *Vatra*, nr. 3-4 (588-589) / iunie 2020, contributori Virgil PODOABĂ, Cornel UNGUREANU, Rodica ILIE, Romulus BUCUR, Al. CISTELECAN, Iulian BOLDEA, Dorin ȘTEFĂNESCU, Dan-George BOTEZATU, Alex GOLDIȘ, Senida POENARIU, Vasile GRIBINCEA, Mircea MUTHU, Constantina Raveca BULEU, Ștefan BORBÉLY, Nicoleta CLIVETȚ, Călin CRĂCIUN, Mihai ENE, Șerban AXINTE, Luciana SIMA, pp. 51-104;

Referințe critice generale: Volume

- Virgil PODOABĂ, *Secvența inflamată. Critică și creație conceptuală la Mircea Martin*, Ed. Paralela 45, Pitești – București, 2010.
- Călin VLASIE (coord.), *Mircea Martin 70 – volum omagial*, Ed. Paralela 45, 2010;
- Adrian LĂCĂTUȘ, Rodica ILIE (coord.), *Literatura română contemporană. Paul Cornea și Mircea Martin*, Editura Universității „Transilvania”, Brașov, 2014;
- Carmen MUȘAT, Caius DOBRESCU, *Identificarea continuă. In honorem Mircea Martin*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2020.